

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre.....	24 kor. (12 frt)
Félévre.....	12 „ (6 „)
Negyedévre.....	6 „ (3 „)
Egy óra.....	2 „ (1 „)
Egyes szám.....	8 fillér (4 kr.)
Vidékre.....	10 „ (5 „)

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Beltorda-utca 13., (Lyceum-nyomda.)

Megjelenik mindennap korán reggel.

Ünnep- és vasárnap után is.

Táviratok

— Fővárosi és vidéki tudósítóinktól. —
A kereszténység ünnepe.

Budapest, augusztus 16. (Érk. 8 óra.) Esztergomban reggel öt órakor mozsártörések jelezték a nagy ünnepség kezdetét, félhatkor a katonai zenekar vonult végig a városban. A templomok egész éjjel nyitva voltak. Hét órakor a testületek vonultak fel, 51 testület volt jelen. Az egész utvonalon a Széchenyi-térről a Bazilikáig a katonák sorfalat állottak. Félkilencor megérkezett a primás 6 lovas diszkocsin, előtte lóháton Komlóssy kanonok, utána hat apród parókás hajjal, utána a püspökök és a papság. Ezután érkeztek a kormány tagjai, a notabiltások. Kivülről éljenzés jelezték Frigyes főherceg jöttét, kinek a primás, papjai kíséretében. elébe ment és megállította, mit a főherceg mélyen meghajolva fogadott.

A primás erre a nagy misét intonálta, a főoltár mellett állt kettős keresztel Komlóssy Ferenc kanonok, tőle nem messze Fischer kanonok apostoli keresztel. A nagyszámú megjelent közönség a katonákkal együtt nagy ajátossággal vett részt a misén.

Mindenütt zászlók láthatók, a diszruhák tömkelegében látható egy-egy falusinak ünnepi köntöse is. A hercegprimásnak a mise alatt Csáky és Hettyey fődiákonosok, Keresztes, Halmi és Walter diákonosok segédkeztek. A »glória« utána az esztergomi híres zene és énekkar rázeneditett »ecce sacerdos magnus« majd pedig offertorium alatt »domine salvum fac regem«. Később a primás a »credo«-t intonálta, majd pedig a főoltár elé járult, közben mélyen meghajlotta magát és átment az oltár másik oldalára és onnan folytatta a misét. Most már a »sanctus« felé közeledvén az egész közönség mélyen meghajolt, a katonaság is letérdelt, a főherceg szintén térdre borult és szinte halotti csendben szólalt meg a sanctust jelző csendgettyű.

Csakhamar ismét rázendített a zenekar, mely után mise befejezést jelző beneficium következett. Ezalatt a primás messze hallható hangon áldást oszt a hívőkre. Csakhamar felhangzik »Felvitetett magas menyországba« kezdetű Mária ének, majd »A holt vagy magyarok istene« kezdetű dal, a dalok mélyen megindították a közönséget. Végül Jókainak a Király himnusza fejezte be a szent misét.

Szent mise végeztével felhangzott a »Te Deum«, mely alatt a város összes harangjai megszólaltak. Mise után Rimely besztercebányai püspök ünnepi beszédet mondott. Frigyes főherceg féltizenkettőkor elutazott. Délelőt diszközgyűlés volt, két órakor diszbebéd a primási palotában. A primás ebéd közben a következő felköszöntőt mondta:

»Kilencszáz év előtt szent István a pápától küldött koronával jött Esztergomban s a mai napon, augusztus 15-én megkoronáztatott. Rendkívüli államférfiúi bölcseséggel a keresztény vallás tanait oly összhangzatba hozta, hogy vallás és nemzet mint lélek és test olvadt egybe. Azóta intézményeinket a vallás életét szelleme hatotta át, a háromszínű zászló is állítólag akkor keletkezett, midőn a pápa a bibornokok gyülekezetében Nagy Lajos királyunkat egyházi zászló tartóvá nevezte ki. A vallásos király a keresztény hit három főerényének a hitnek fehér, a reménynek zöld és a szeretetnek piros színét lobbogójjára. E zászló alatt a hitért és hazáért vívott ki fényes győzelmeiket. E zászló alatt küzdött és győzött történelmünk nagy alakja, Hunyadi János, ki meggyőződését tolmácsolta e szavakkal: Ez a haza, ha hithez nem ragaszkodott volna, soha fenn nem tarthatta volna magát. Bár a viszonyok megváltoztak, bár a vallás beünktet elkülönít, a szent korona egyesít. E szent koronával, mely nálunk nem jelent korlátlan hatalmat, egygye olvadt a haza fogalma. A koronának tagja minden polgár, bármilyen legyen felekezete, bármilyen legyen a nyelve: csak legyen magyar a szíve! Négy év előtt, az ezredéves ünnep

alkalmával én vettem ki tarsolyából a koronát, első érintetem ajkaimmal a nemzet e klenodiumát, láttam drága kövekkel ékített részét; és azt gondoltam: e drága kövek jelképezik a korona tagjainak hazafias erényét! Láttam az arany abroncsot, mely a korona egyes részeit összeköti és azt hittem, ez szimboluma a szeretet arany abroncsainak, mely a korona tagjait egymással összefűzi. Így van ez? Azte napon nem kutatóm. De hogy így kellene lennie, azt állítom. És hogy így legyen, szivemből óhajtom. A szent korona nagylelkű adományozójának méltó utódjára XIII. Leo pápára és a korona bölcs hordozójára, áldott, jó királyunkra írtam poharamat. Sokáig boldogul éljenek.

A hercegprimás óriási lelkesedéssel fogadott szavai után Széll Kálmán miniszterelnök emelkedett fel szólásra. Az általános hangulat benyomása alatt méltatta az ünnep nagy jelentőségét. Örömeinek adott kifejezést a fölött, hogy az ország összes tényezői siettek az ünnep nemzeti jellegének kidomborítására. Főérdeme van pedig ebben Magyarország lánglékű hercegprimásának, annak a férfúnak, kinek minden szívdobbanása hazájának és egyházának szól. Még Császska György kalocsai érsek mondott felköszöntőt.

Kina és Franciaország.

Budapest, aug. 16. (É. r. 7 ó. 43 p.) Párisból jelentek: De la Presse belügyminiszter Pichon francia követőtől e hó 9-én kelt táviratot kapott, mely ezt mondja: Curglijamen arról értesített bennünket, hogy Li-Hung-Csongot megbízták, hogy távirati uton tárgyalásokat kezdjen a hatalmasságokkal. Teljességgel semmit sem tudunk arról, mi a még sértetlen követségi épületeken kívül történik. De nem értjük, hogy lehet tárgyalásokat kezdeni a nélkül, hogy előbb a diplomáciai kart visszahelyezték volna jogaiba. Az ellenes csapatok elhagyták a Pekingbe való előnyomulást, menekülésünk egyetlen módját az a veszély fenyegeti, hogy a kínaiak kezébe jutnak. A francia követség területét — mondja továbbá a távirat — még most is kínai csapatok tartják megszállva és a lövöldözést sem szüntették még be egészen. A követség házában összes helyiségeit mindennel, m. benne volt, elhamvasztották. Elemiszerekből olyan adagokat kapunk, mint ostrom-állapotban és még csak tizenöt napra való lóhusunk, rizsünk és kenyerünk van.

A trónörökös nem világít.

Budapest, aug. 26. (Érk. reggel 7 ó.) A bécsi »Neue Freie Presse« arról értesül, hogy a bécsi Belvedere, a melyet még Savoyai Eugén herceg építtetett nyári lakul és a melyben most Ferenc Ferdinánd trónörökös lakik, nem lesz kivilágítva. E hirhez most Bécsben nagyon sok kommentárt fűznek és a feltűnés, melyet a trónörökös palotájának sötétsége fog okozni, annyival is indokoltabb, mert a többi főherceg palotájának pazar díszítésén már is erősen dolgoznak.

Kolozsvár, aug. 15.

— Az esztergomi ünnep a hivatalos lapban. A »Budapesti Közlöny« tegnapi száma közli a következőket: Magyarország bibornok-hercegprimásának székhelyén, Esztergomban, a mai napon, augusztus hónap 15-ikén, a főmagasú és főtisztelendő bibornok, hercegprimás és érsek ur vezetés alatt nagy egyházi fényvel tartatik meg a kereszténység hazánkba történt behozatalának és a magyar királyság megalapításának kilencszáz éves jubileuma, amelyen 6 császári és apostoli királyi Felségét Frigyes főherceg ur 6 császári és királyi fensége képviseli. A magyar királyi kormány részéről megjelentek: Széll Kálmán miniszterelnök, Lukács László pénzügyminiszter, Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter, Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter és Plósz Sándor igazságügyminiszter.

Hogy pártolják Beszterczen a magyar ipart?

Közönség érdeke.

Pár nappal ezelőtt megirtuk, hogy Beszterczen a magyarság — mellözve a magyar ipart — egy száz hotelben rendezi a Bortök püspök tiszteletére tervezett ban-

kettet. Most egy levelet kaptunk ebben az ügyben. Kiadjuk, mint közérdekű dolgot, azonban fenntartjuk magunknak a jogot, hogy annak idején még egyszer visszatérhessünk erre az ügyre. A levél így szól:

»Hogy pártolják Beszterczen a hazai ipart« cím alatt becses lapjuk egyik utóbbi számában egy közlemény jelent meg, melynek ele azon tény ellen irányult, mi szerint az e hó 19-én a ref. püspök tiszteletére rendezendő bankett nem a »Magyar Király szálló«-ban, hanem a Sahling-féle vendéglőben lesz megtartva. A magyar ipar nem pártolását panasolja fel a cikk s míg ezt teszi, a kancsal mészáros példájára, máshová vág, mint a hová néz s Sahling vendéglőjét piszkolja le. És ezt az intencióját cikkirónak nemcsak én, de felismerte Beszterczenek intelligens eleme közül mindenki s majd nevelve, majd bosszankodva emlegetik a kenyérharc csunya küzdelméből merített sorokat.

Nem célozom sem a rendező-bizottság eljárását igazolni, mert azok mindegyike legalább is olyan magyar ember, mint a sejtett tudósító, sem Sahling vendéglőjét, a mely legkevésbé sem szorul pártfogásra, oltalomba venni.

De van a magyar embernek egy jellemzete sajátossága, a mely fényes sugárként átvillan ezer éves történelmünkön és az az: hogy az ártatlanul bántalmazottak felé nyújtja segítő karját s szeretettel magához emeli azokat, a kik nem a mi verünkől származva, jólajás érzelmeikkel félénk törekednek.

Sahling Viktor Beszterce városának legelőkelőbb szállójának tulajdonosáról van szó. Ő, a ki 11 évvel ezelőtt atyja jóhírű üzletét vette át, a mai napig változatlanul, nemcsak becsületes, de a szó szoros értelmében vett szeretettel is bírja Beszterce városának s azon intező elemének, mely egy évtized óta hivatalos nemzetközi ügyünket a megvalósulás stádiumába juttatni s a mely nemcsak frázisokkal, de ékesen szóló tettekkel be is bizonyította, miképpen lehet és kell a nemzeti ügyet érvényre emelni.

És ebben áll az anomália. Ki hiszi el Kolozsvár és vidékén azt a szánalmas ellentmondást, hogy a főispántól kezdve felfelé mindazon a kik Beszterczen a hazafias magyar párthoz tartoznak és számlálják magukat, egy oly vendéglő küszöbét álléplnek, a hol a magyar faj szuverenitását, nemzeti aspirációit nyíltan megsérteni merészelnek.

Egyetlen egyszer merészelt egy kis társaság úgy éjféltájban a Wacht am Rheint hazutáni s a szálló tulajdonosa nyomban közbelépett s a legerélyesebben kijelentette a szász atyafiainak, hogy a mennyiben német kultusz akarnak tűzni, menjenek a szász Gewerbe-Verein vendéglőjébe.

Sahling, a kinek őse talán Németországból bevándorlott, nemcsak abban bizonyította be ragaszkodását a magyar fajhoz, hogy a magyar nyelvet tökéletesen elsajátította, de mint vármegyei és mint városi képviselőtölteti tag, a nagyon is exponált szász nemzeti viszonyok közepe is mindig önértzetesen és nyíltan diadalra segítette nemzeti ügyünket! A közügyek, de különösen a magyar nemzeti közügy terén soha sem zárkózott el az anyagi áldozatok elől s azok, a kik féltett nemzeti ügyünket vezetik Beszterczen, Sahling Viktorban egy megeccsét tisztelnek. Ezek a valódi hazafias ténykedései, szeretetreméltó és kiválólag distingvált finom egyénisége, járult hozzá, hogy üzletét évek óta domináns helyzetben tartotta s hogy a Beszterczen elő magyar intelligens közönség kivétel nélkül ragaszkodik finom és barátságos helyiségeihez. — De nemcsak az intelligens polgári elem, de a Beszterczen állomásos honvédtisztikar 8 év óta mintegy hajlékul választotta e szállót s a elősorolt állításaim a valóban nem alapulnának, Losky Gábor volt alvezetés, a ki nemes gonddokodásával fogva az egész tisztikarral nyilvánosan és önértzetesen az exkluzív magyar párthoz csatlakozott, bizonyára nem a Sahling vendéglőjét választotta volna, mondhatni, kedves otthonul.

De hogy mennyire nem tartozik Sahling a nevezett »treuschok«-hoz, bizonyítja legjobban az a sok támadás a szászok részéről, a melyben részvétel, amidőn adott alkalmakkor valóságos nemzeti lobogódiszbe öltözött szállóját.

Gyermekies nyelvöltögetés volna tölem, a Magyar Király szállóját rang és előkelőség tekintetében párhuzamba vonni és bírálgatni. Szívesen elismerem és elhiszem a mostani bérlők beütéles hazafiasát, terméinek megfelelő berendezését, s ók, a kik 12 év óta 12 előd pusztulását éltek át, legjobban fogják tudni, hogy törzsvendégeket egy rövid év alatt megszerezni nem lehet s ók bizonyára legkövesbbé sem köszönik me a cikkirő szíveségét, kinek felszólalása a Sahlingnál való tömörülést eredményezte, hogy csak egyet is említsek, a megye jegyzőjé kara, a mely hazafiság terén szintén nem áll az utolsó helyen, a cikk megjelenése után spon ánszerűen elhatározta, hogy akár testületi összejöveteleknél, akár privát ezentul mindig csak Sahling vendéglőjét keresik fel. Hogy a rendező bizottság szintén Sahling helyiségét választotta, az nem

spontánzerű elhatározás, s csak azért történt, mert Sahling megbízhatóságát rég ismerik s a ki garanciát is szolgáltat az irányban, hogy ily kiváló alkalommal, a midőn a népszerű püspököt a lakosság vendéggént üdvözölheti, ily nem lényegtelen dologban is meg fog felelni hivatásának.

G. Á.

KOLOZSVAR

— (A király születésnapja.)

A kolozsvári izr. hitközség ünnepi módon fogja megülni Ő Felsége 70-ik születésnapját. — Augusztus 18-án délelőtt 10 órakor a hitközség nagy-utcai templomában hálaadó istentiszteletet rendez, mely alkalommal dr. Eisler Mátvás, a hitközség főrabijja ünnepi beszédet fog mondani.

— (Nagyboldogasszony napja.)

A magyarok »nagyasszonyának« napját, melyhez a jelen évben a magyar kereszténység kilenc százados fennállásának emléke fűződik, vallásos kegyelettel és pompával ünnepelte meg az idén Kolozsvár katolikus közönsége. Már a hét elején s a tegnapi folyamán is százával zárandokoltak a vidékről a szokásos bucsura, melyet a piaristák templomában tartanak. Itt Kozár Ferenc házfőnök mondta a nagymisét, fényes ünnepi segédlettel. utána dr. Balázs András, az erd. róm. kat. státus jegyzője, kit erre küldt a főlkértek, mondott prédikációt. Délután az olvasó litániát, melyen naggyobbára a vidékről érkezett bucsusok vettek részt, Novotny Endre piarista áldozár végezte s ő fogja tartani az egész nyolcad alatt is. A főtéri plébánia templomban Bíró Béla apátplébános pontifikált. Miséje alatt műkedvelők énekkara adott elő ügyesen pár régi magyar dal-t. (Egek ékessége, Boldog asszony anyánk.) A templom előtti téren az itt levő honvéd ezrednek egy százada volt felállítva Jancos Árpád százados vezénylete alatt zenekar kíséretében, melyek a mise főrészeit diszlövészekkel és harsonákkal jelezték. Mise végeztével az ünnepi beszédet dr. Szekeres József hitoktató mondotta. — A többi katolikus templomokban is illő fényvel ülték meg a jubileumot. A kedvezőtlen esős időjárás dacára minden templom, különösen a főtéri és a piaristákét, zsufolásig megtöltött a hívők ájtatos serege, s az utcák élénkek és népek voltak az egyre érkező bucsusok tömegétől. Számos nyilvános és magán épületet fellobogóztak a nemzeti jelentőségű évforduló emlékére.

— (Szent Istvánnapi ünnep)

A Szent István király napi ünnepre a meghívók ma adattak a póstára. A ki meghívót nem kapott volna és arra igényt tart, a bizottsági tagoknál, vagy pedig minden nap d. u. 5 órától 7 óráig tartó bizottsági ülésen lehet jelentkezni. Az ünnepélyen berendezendő buffete ujjában a következő adományokat ajánlották fel: Rác János vendéglős 20 literes üveg 20 éves bort, Bréver János kereskedő két liter fekete kávé és hozzá cukrot, Gárdonyi Imre 5 liter fekete kávé és hozzá cukrot, Szabó Antal két nagy kenyeret. A közp. szállító hivatal felajánlta, hogy az ünnepélyre két társkevert bocsát rendelkezésre, munkásszemélyzetel együtt, a butorok, diszletek és egyéb kellékek oda és vissza szállítására. Egyik felkért bizottsági tag kocsját ajánlotta fel egész napra. Főuri családok s a társadalom előkelőségei részéről tömegesen érkeznek a jelentések, hogy az ünnepélyen résztvenni kívánnak. Az idő vasárnap, hétfőre kedvezőnek mutatkozik. Közel ezren fognak az ünnepen részt venni.

— (Jótköncyélő mulatság.)

A sétatéri kocsz helyiségeiben, hol jelenleg egy női zenekar játszik — szombat este — ha az idő is kedvez, konfetti estély lesz a kolozsvári siketnéma-intézet javára. A jótköncyélő mulatságot Gárdonyi Imre a kocsz bérlője rendezi.

— (Hölgyek a 900 éves ünnepen.)

A Szent-István napján rendezendő 900 éves koronázási évforduló ünnepén a hölgyek is, mint már említettük, nagy számban fognak tevékenykedni. A bizottság e tekintetben mindenfelé a legnagyobb figyelemmel és készséggel találkozott. Most a rendezőség egy szép iratban kérte fel a nőket részvételre, mely iratban felemlítette a bizottság, hogy már ezelőtt 900 évvel a kereszténység legeszményibb nő alakjának pártfogása alá helyezte II. Szilveszter pápa hazánkat. A magyar nők ideális lelkesedésének, lelkesítésének hatásáról, az időtől kezdve, a

történelem lapján a legragyogóbb betűkkel irt részleteket találunk minden korszakból. A bizottság tehát kötelességét teljesíti, midőn a 900 év zárókövének letételi ünnepélyén a részvételhez a nők közreműködését kikéri.

— (Kolozsvári oláhok bajai.) Ily cím alatt megjelent cikkeink egyikében kikészítő részét képező nyilatkozatban Podoba Vazul azon »tisztességes«-ek között, kik az »Economul« igazgatóságát képviselik, nem jelölték meg névleg Papp László árvaszéki ülnököt, holott ő is a direktorium választott tagja. Erre vonatkozólag — mint köztudomásu — Papp László a multkoriban az »Ujság« hasábjain egy nyilatkozatot tett közzé. Most Podoba Vazul kért fel annak kijelentésére, hogy Papp László neve annak idején csupán tévedésből hiányzott. A fogalmazvány eredetijében — melyet szerkesztőségünkben bemutatott — Papp László is fel volt tüntetve csupán a másolatból maradt — a leíró elnézése folytán — ki.

— (Céllövészet.) Dr. Nagy Mór h. polgármester az alábbi hirdetményt bocsátotta közre: Értesítjük a közönséget, hogy a kolozsvári császári és királyi katonai állomásparancsnokság átirata szerint a császári és királyi 51-ik gyalogezred tartalékos legénységével folyó évi augusztus hó 17-én és 27-én mind a két napon reggel 7 órától déli 12 óráig, az úgynevezett Plecska-völgyben lövészi gyakorlatot fognak tartatni. Azért tehát figyelmeztetjük az érdekelteket, hogy a jelzett határrészben a megjelölt napokon ne tartózkodjanak, vagy ott ne közlekedjenek, mert ellenségetben a netaláni szerencsétlenséget az illetők maguknak tulajdoníthatják. Kolozsvár sz. kir. város Tanácsának 1900. évi augusztus hó 14-én tartott üléséből. Dr. Nagy Mór, városi tanácsos, h. polgármester.

— (Egy álhírlapíró.)

Kolozsvárt is jól ismerik Czinner Ödön »szerkesztő ur«-at, a ki nálunk állandóan mint a »Magyarország és a külföld« című időszakos fotográfia — folyóirat redaktora szerepelt. Lapjában — különféle 8 és 10 forintok ellenszolgáltatásaképpen — meg is jelentek Kolozsvár azon notabilitásainak arcképei, a kik elég jóhísmetűek voltak »felülni« Czinnernek. — Egy szegedi újság most a portrékban utazó redaktorról ezeket írja: »Napok óta egy cenzurakabátos ur járja a várost, aki Czinner újságírónak mondja magát és széles körökben előfizetéseket és megrendeléseket gyűjt bizonyos munkáira. Ezen »újságíróra« vonatkozóan a rendőrség ma azt közölte a szegedi újságírókkal, hogy tapasztalata szerint annak az urnak aligha lehet rendben a szénája. Mindenesetre különös, hogy a rendőrség, érdekes tapasztalatai dacára, mi bizonyosan sem tud amaz ur kilitének s azon diszmunka mibenlétének a megállapítására. Ha nem csalódnak, a rendőrségnek épen ez volna egyik főkötelessége.«

— (Zene-estély.) A »Kikaker« kávéházban ma este fél 9 órakor tartja meg a helybeli honvéd zenekar utolsó hangversenyét, mert már 21-én az ezreddel együtt a nagy gyakorlatra mennek. Az utolsó este programja kiváló zene-darabokból van összeállítva.

— (Szatmártól Kolozsvárig ke-rekpáron.) Két nappal ezelőtt indult el Szatmártól Tankóczy Gyula városi tanácsos és Makay Sándor rendőrségi tisztviselő egy nagyobb kerékpár-körutra, melynek folyamán Kolozsvárt is utba ejtették. Minden baj nélkül érkeztek meg és itt csak ma fognak időzni, hogy azután tovább folytatassák utjukat Nagyvárad irányában. Az utazás tanulmányi céllal is egybe van kötve, a mennyiben minden nagyobb városban, a hol megállapodnak — s így Kolozsvárt is — a rendőrségi viszonyok behatóbb tanulmányozását tüzték ki feladatukul.

— (Tolvaj koldus.) Torda-Szent-László levelezőnk írja, hogy a napokban egy cigány-fiú kéregetett a községben. Háználra járta az utcákat. Az egyik telken azonban senki sem volt otthon, mit látva a fiú, bement a házba, feltörte a ládát és ellopott belőle 80 koronát. A lopást eleinte senki sem vette észre, de a fiú elárulta magát mindjárt, a hogy az első emberrel találkozott, mert minden igaz ok nélkül futásnak eredt. Erre figyelmeztet lettek az emberek és csakhamar rájöttek a fiú jédesége okára. A fiú futás közben találkozott egy heddái deszkás olával és annak átadva a pénzt megörzész vett — egy kertben elbujt. A lopásról értesítették az ottani csendőrsőrt, ki rögtön a fiú keresésére indult és meg is találta. A fiú elmondta, hogy a pénzt kinek adta és a csendőrök most már az oláh keresésére indultak, kit másnap el is fogtak, de már csak 50 koronát találtak nála. A többit elköltötte.

— (Halálozás.) Bilkey Irént a színház fiatal művésznőjét súlyos csapás érte. Édesanyja: öz. Bilsicky Lipótné, szül. Kolozsár Mária meghalt. Bilsickyné asszony már régebb idő óta betegeskedett, s most tizenharmadikán, hunyta le szeméit, — hosszas szenvedés után — az örök álmorra. Temetése tegnap délután 4 órakor volt, s a végtisztességen megjelent a Nemzeti Színház több tagja is.

— (Tolvaj kenyérráz.) Partig Árpád kenyérrázással foglalkozik, de ez nem hoz annyit a konyhára, hogy abból gondtalanul éljen. E miatt újabb kereset forrás után nézett, a mi azonban egy cseppet se tisztességes, mert „a mi a tied az is az enyém“ elven alapszik. Vári Károlyné adta meg az árát ennek az újabb kereset módjának, mert Partig 2 kon. 80 fillérig meglopotta egy kedvező pillanatban s aztán a lopott pénzzel tovább állt. Egy rendőr azonban az Enke udvarán elfogta s dacára, hogy a tolvaj 80 fillérrel meg akarja vesztegetni, mégis bekísérte a fogdába, a hol elvették tőle a lopott pénzt, 6t pedig becsukták.

— (Brutális napszám.) Köteteket lehetne inni arról a sok durvaságról, melyet a munkások elkövetnek, hol egymás között, hol meg idegenekkel és ártatlanokkal szemben. Tegnapelőtt is egy munkás ember, — kinek még az a mentése sincs, hogy részeg lett volna. — egy 76 éves öreg asszonyt bántalmazott, anélkül, hogy az okot szolgáltatott volna reá. Pintyilie Todané, kinek vállait 76 év sulya nyomja, csendesén bicegett az uton, mankójára támaszkodva, mikor egy ember elhaladt mellette és meglökte. Az öreg asszony figyelmeztette a munkást, hogy vigyázzon a járókelőkre is, mire az szólnélkül megragadta az öreg asszonyt és földhöz vágta, úgy hogy két foga betört és az ajka is elhasadt. Az elájult agg nőt a mentők szállították be a kórházba, a hol aztán sebeit kimosták és bekötötték.

SZÍNHÁZ

* **Hunyadi László.** A nyári színházban az előadások szeptember végéig tartanak és ekkor a színészek átköltözködnék a téli színházba. A téli színházban legelőször az Erkel „Munya di László“-ja fog színré kerülni, melyet Kolozsvárt még soha sem adtak eddig elő. Két új tag is be fog mutatkozni, u. m. Lukács Emma, az új opera „nekesnő és Stohl Károly művezető. A darabot a következő szereposztással fogják színré hozni: A címszerepet, Hunyadi Lászlót Mezei Mihály kreálja. Gara nádor Fehér József, V. László király Stohl Károly, Erzsébet Székely Irén, Gara Mária Wlassák Vilma és Hunyadi Mátyás Lukács Emma. A darabban az egész kar közre fog működni.

* **Fontos tanácskozás.** Multkoriban hírt adtak, hogy a színház új direktóriuma, a művezetők testületileg Bölényi intendáns szilasi birtokára utaztak. A hivatalos kommunikét gyártó színházi iroda ezt „Fontos tanácskozás“ cím alatt bocsátotta közre s a sorokban és között sejtetni engedte, hogy a szilasi platánok alatt mélyreható teátrális reformok kerülnek majd szóba. Mindenki titokzatosan suttogott erről a nagystilűnek aposztrofált konziliumról, sőt egyesek tudni vélték, hogy itt a sajnálatosan züllesnek induló művészeti viszonyok gyökeres reorganizációját fogják tárgyalni. Most azonban szét pattant a felfújt szappanbuborék. Kísült, hogy Szilason csupán erről tanácskoztak: elő lehet-e adni szombaton „Himfy dalai“-t, holott még egy pár tag hiányzik? Ez volt a „fontos tanácskozás“, melyet máshol a nagyvilág tudomása nélkül, egy-két perc alatt szoktak elintézni, a nélkül, hogy a zóna díjszabást és reklámszerű „fontos“-kodásokat igénybe vennék.

Az üldözöttek.

Az üldözött kazárok pillanatnyi felsegélyezése érdekében nagy táncmulatságot rendezett a fürdő fiatalisága. A rendező bizottság már szombaton este vészbizottsággá alakult át a vendéglő nagytermében. Dindár Gyurka, a bizottság elnöke felvetette kérdéit: — Cink! Mire táncolunk holnap? A doktor közbeszólt. — Hát a torony alapja javára!

Ez a doktor különben csak első éves medikus volt, de miután 2-3 év manapság nem korkülömbőség, szerényen a „doktorom“ címet előlegezte magának. És miután névjegyén a tartalékos szekerész hadnagy-i méltóság is helyet foglalt, a többiek nem kifogásolták ezt az előlegezett, gyöngéd figyelmet.

— Az ördögbe is — folytatta az elnök affektált boszúsággal — hisz az egész országban nincsen annyi templom, a hány torony javára táncoltunk mi ebben a szezonban.

— Csakhogy igen sok templomnak nemcsak egy, de két tornya is van. Sőt... Zúgó helyeslés követte a doktor replikáját.

Dindár Gyurka elsápadt egy pillanatra. Valóban erre nem is gondolt. Ez a nyomorult fráter lefozta őt.

— Végre is unalmas már mindig torony javára táncolni — véleményezte Dindár. — Semmi változatosság, semmi élénkség. Hanem nekem van egy jó ötletem. — Halljuk, halljunk! — kiáltották összevissza.

— Táncoljunk a haldokló zsidó kívándorlók felségélyezésére!!

A kijelentés váratlan hatást gyakorolt. Fényes Reginald, a ki a legnagyobb antiszemita volt maga, sőtétlen elpirult és miután titokban a hatást kémlelte mindenki által irigylt főhéfer bur kalapja alól, sőtétlen csak ennyit mondott: — Célzás akar ez lenni?

— A mikor én célozok, akkor lövök is! — válaszolt hidegen Dindár és a fehér flanel ruhák alatt fagyos hideg futott végig pusztán a borzasztó gondolatra.

Ezzel a táncmulatság és az éhező zsidók sorsa el volt döntve.

A patikáriusné azonban, a kinek a leg- rövidebb haja a leghosszabb köpenyege és a leghamisabb hangja volt az összes real jogu gyógyszerárak tulajdonosnéi között koncerttel inditványozta egybekötni a nemes célu mulatságot.

— En majd énekelni fogok, Dindár felolvas, a doktor pedig könnyezni fog az alatt — mondta szellemesen.

— Helyes — jegyezte meg Dindár — dolgozzék ő is valamit a hitsorsosai érde kében.

A koncert pedig pompásan sikerült. A tomboló jökedvet és veszedelmes emelkedő hangulatot, melyet a patikáriusné szomorú éneke okozott a hallgatóság körében kellemesen ellensúlyozta a Dindár felolvasása.

Egyetlen szem sem maradt szárazon, midőn a romániai üldözött zsidók borzasztó sorsát esetelte megkapó realizmusával.

— A tulzsfolt kocsik vérpadnál is undorítóbb fapadjain halott zsidók, özvegyek és árva feküdnék szétszórva, miközben a rohanó vonat füstjével összekeverve esőndesen száll fölfelé az utolsó ima szomorú, megható szolozsmája, a vérszomjas keselyűk undok csapatától kísérve. — Eééééé! — ordította lelkesedve egy hang a terem sötét zugából.

Dindár dühösen kutatta a csendháborítót. — Ki éljen? — Keselyű ur! — válaszolt egy borizú hang.

— Ki az a Keselyű ur? — Ki? Hát én vagyok! Rólam teccett beszélni vagy mi?

A hangversenyt tánc követte. Dindár nyitotta meg a patikáriusnéval, a ki alig tudott menekülni a gratuláló meleg kézszorításai elől.

A cigány elé állott, az ujjával szünet nélkül pattogtatott s mialatt nagyokat ugorva a levegőben előkelően kaszált gamásnis lábaival, mindegyre huj! huj! kiáltásokkal fűszerezte a különben is élénk mulatságot.

A csárdás alatt meginterpellálta a doktor. — Ejnye te Dindár! Milyen nagy zsidó-barát lettél!

— Barátom az ember első sorban ember s csak aztán... lassu csárdás! — kiáltotta közbe fenyegető hangon a cigánynak, a ki meguntta állandóan a vékony deszka kerítést döngöteni.

— Mégis nem kellett volna annyira exponálnod magadat — vélekedett a doktor.

— A könyörület hangjai mellett el kell némuljon minden érzés, minden indulat és hitvány ember az, a ki anyakönyvi kivonatot kér a vízbefutótól, mielőtt kimentené onnan.

Mindenki helyeslően bölintott fejével és Dindár megittasúva a leányok kipirult arcától, meleg pillantásaitól, néps erőségének győzelmes tudatában erélyesen kiállott rá a végkimerülés tüneteiben támolygó cigány-prímásra:

„Erg-r-Berger Sósberger...“

S mialatt valahol a rohanó vasuti kocsiból lassan szállott fölfelé az üldözött zsidók megható, utolsó imája, Fényes Reginald lelkesedve kiállott fel a tomboló táncolók között: — Ej, haj! Sohse halunk meg!

Lázár Ernő.

FŐZSZEKESZTŐ: DR. DEÁK ALBERT.
FELKÖZSZEKESZTŐ: DR. HÉDERVÁRI LEHEL.
LAPFELADÓS: GOMBOS FERENCZ

Üzlet eladás.
A Trencsin-téren 15. szám alatt levő jó forgalmu szatócs-üzlet, elköltözés miatt eladó. Értekezni lehet Weisz Ignácczal ugyanott.

Erdélyrészi tizenharmadik Tenyészállatkiállítás és Tenyészállatvásár.

használati lóvasárral, díjazással és gazdasági gépszerszám és kellekek bemutatásával összekötve. A nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi miniszter ur erkölcsi és anyagi támogatásával rendezti

az „Erdélyi Gazdasági Egylet“ állattenyésztési és állatkiállítási szakosztálya, KOLOZSVÁRT.
1900. aug. hó 31., szept. 1., 2. és 3-án a sétátéren.

A kiállítás osztályai és díjai a következők:
I. osztály. Tenyészlő. A) Méneses lovak részére a díjak összege: 2000 korona. B) Gazdasági lovak részére a díjak összege: 1500 korona
II. osztály. Tenyészszarvasmarha. A) Erdélyi magyar fajták díjazás: 5000 korona. Csak tisztavérű állat díjazható. B) Erdélyi hegyi barna riska fajták díjazására: 200 kor.
III. osztály. Bival. Díjak 500 korona értékig.
IV. osztály. Juh. Díjak 500 korona.
V. osztály. Baromfi. Díjak 500 korona értékig, (ebből galambok díjazására 60 korona).
VI. osztály. Külön pályázat. A tenyészállatkiállítással kapcsolatosan kettős fogat díjazás tartatik. Díjak összege 600 kor.
Hogy a rendező bizottság a részvétel mérvéről idejekorán tájékozva legyen, a bejelentések 1900. július 15-től, csakis aug. 15-ig bezárólag fogadhatnak el.

A fenti kiállítással kapcsolatban és egy időben Kolozsvárt, a Löwölde termében és kertjében rendezendő **Gazdasági gép-, szerszám-, kellekek-, anyagok-, termények és termékek bemutató kiállításának** programja és főbb tudnivalói:

Kiállíthatók: a) Mindennemű gazdasági gépek: Ekék, vetőgépek, arató és cséplőgépek, malomszerkezetek, tejgazdasági, baromfitenyésztési, méhészeti, selyemtermelési, szőlőszeti, borászati, gyümölcsészeti és más gazdasági mellékágazati gépek és felszerelések stb. b) Eszközök és szerszámok. c) Kellekek és anyagok: Vetőmagvak, műtrágyák, gazd. vegyszerek (robbanók kivételével), állatgyógyszerek stb. d) Termények és termékek: Gabona, hüvelyes és takarmánymagvak; mezőgazdasági termények; mezőgazdasági háziipari készítmények stb. e) Mezőgazdaságot érdeklő új találmányok. **Bejelentések** a kiállításra, a hely pénznek egyidejűleg való beküldése mellett, legkésőbb 1900 évi augusztus 20-ig fogadhatnak el. Ugy a bejelentések, mint a helypénzek: »Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatalának Kolozsvárt-czimen küldendők. **Helypénzek:** a) A fedett és zárt nagytéren négy-szögölméterenként 5 korona. b) A szabadban négy-szögölméterenként 3 korona. 10 négy-szögölméteren felüli bejelentésnél az egységárak 20 százalékkal, 25 négy-szögölméteren felülinél 30 százalékkal olcsóbban számíthatnak. Kiállító díszoklevelet kapnak. E kiállítás — kívánatra — tovább is nyitva fog tartatni!

Mindkét kiállításra programot és bejelentési ívetek küld — kérsék: „Az Erdélyi Gazdasági Egylet Titkári hivatala Kolozsvárt.“ 576 4-6

LEO magyar sport lovardája a Trencsin téren.

Ma csütörtökön, augusztus 16-án, este 8 órakor nagy fényes előadás válogatott műsorral.

Vendég fellépte **A 3 MEPHISTO** Trio Luri-Luri egy hölgy és 2 férfi, a legnagyobb szórakoztatványa a jelenkornak.

Mis Margarethe műlovarnő felülmulhatatlan mutatványaival a nyerveletlen lovon.

Mstr. Allen Showles angol-amerikai Jockey lovarnak fellépte.

KREMBER HARRY ur „August“ nevű idomított kutyájával, és az összes személyzetnek.

Holnap pénteken **High-Life-Előadás.**

Az intelligens osztály találkozoja a lovardában. Számos látogatásért esd

LEO, igazgató.

Az 1896-iki országos kiállítás alkalmával kintüntetve!!

LÉBER GYULA

első erdélyi sodronyszövetfontat és szitaára gyára Kolozsvárt, Torda-utca.

Olcsó kerítések.

Ajánlja minden e szakmába vágó munkáit. Ugymint: keretek, erdők, vadaskeretek, szőlők sűrűhelyek stb. Bekerítéséhez gépfonásait, pince, padlás felső világossági, magtár és éléskamra ablakok rostelyzatát, majorsági udvarok sodrony-fonattal való bevonását, áthányó rosták, szén, koks, kavics, kő és porond válogatáshoz, szikrafogó cséplő- és egyéb gépekhez, sodrony ágybetekek (magtárakoz).

Nemkülönbön zöldre festet légszűrő, szelelő rosták, B a c k e r-főlerosták és egyéb-féle használatra vas-, réz és cin-szövetek. Kruppa sodrony szegélyzetek különféle mintákban, fakeretbe foglalt rosták, löher-szíták és szíták különféle czélokra igen erősen készítettnek és gyári árak szerint számíthatnak. A c l üskés sodrony kerék, erdők stb. bevonásához, jutányos árért fel is huzatlik.

Képes árjegyzékkel bérmentve szívesen szolgálók!

Kiváló tisztelettel **LÉBER GYULA.**

439 26-30

Budapest. **RÁKOSI J.** Kolozsvár.

víz- és gáz-üzemeltető gyáros

kolozsvári vízvezeték- és csatornázási vállalata

KOLOZSVÁRT.

Raktár és iroda Nagy-utca 7. szám, Czako-féle ház.

Van szerenésém a nagyérdemű háztulajdonosok és építető urak becses figyelmébe ajánlani, hogy elvállalok bármilyen combinált vízvezeték- és csatornázásokat, fürdők berendezését, szagtalan closettek és kutak felszerelését, szóval minden e szakmába vágó munkákat.

Szakavatott és gyakorlott munkaerővel rendelkezvén, azon helyzetben vagyok, hogy a nagyérdemű közönség legmesszebb menő igényeit is kielégíthetem.

Teljesített munkálataimért 2 évi jótállást vállalok.

Terveket és költségvetéseket díjtalanul készítek. Minden javítást és megrendelést a legrövidebb idő alatt a legpontosabban teljesítek.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve maradok tisztelettel

RÁKOSI J. víz- és gáz-üzemeltető gyáros.

466 33-36

Alapított 1877. **Üzlet áthelyezés.** Alapított 1877.

SCHÉFER ANDRÁS férfi szabó Kolozsvárt.

(A hid-utca); most Wesselényi Miklós-utcai szabó-üzletemet szeptember hó 1-ére **átköltöztetem** a mai kor igényei szerint berendezni óhajtom, **főtér 8. szám Takarékpénztár épület,** a volt Csillag Manó-féle üzlethelyiségbe. Kitévő jó minőségű hazai és angol szövetekből nagy választéku raktárt tartok, jó szabássszal rendelkezem és készítették elegáns férfi öltönyöket mérték szerint a szokott szolid árakért. A nagyérdemű helybeli és vidéki közönség becses pártfogását kérem.

Tisztelettel **Schéfer András.**

Hazai szövetek a gősi posztógyárból.